

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 27 października 2017 r.

Poz. 4292

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.332.2017.K WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 20 października 2017 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875)

stwierdzam nieważność

§ 4 ust. 6 i 8 uchwały Nr XXV/186/2017 Rady Gminy Krzęcin z dnia 28 września 2017 r. w sprawie przyjęcia *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Krzęcin*.

Uzasadnienie

W dniu 28 września 2017 r. Rada Gminy Krzęcin podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Krzęcin*.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. aktu stanowi art. 4 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹⁾, który upoważnia radę gminy do uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. Jednocześnie, w ust. 2 powołanego unormowania prawodawca wskazał, że *regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące:*

1) wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:

a) prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania lub przyjmowania przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub zapewnienie przyjmowania w inny sposób co najmniej takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, a także odpadów komunalnych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 4a,

b) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,

c) mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;

2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:

a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,

b) liczby osób korzystających z tych pojemników;

3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;

¹⁾ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1289).

4) (*uchylony*)

5) *innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;*

6) *obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;*

7) *wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;*

8) *wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.*

Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie, zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy, jest aktem prawa miejscowego, zaliczanym przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej²⁾ do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Taki akt normatywny musi zatem odpowiadać wszystkim wymogom, jakie prawo stawia w odniesieniu do zasad tworzenia i obowiązywania systemu źródeł prawa. W stosunku do aktów prawa miejscowego znaczenie istotne ma norma zawarta w art. 94 Konstytucji, który stanowi, iż organy samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach. Uwzględniając hierarchiczność źródeł prawa akty tego typu mają charakter zależny od źródeł prawa wyższego rzędu, czego konsekwencją jest stanowisko, iż nie mogą normować materii uregulowanych aktami wyższego rzędu, nadto, nie mogą naruszać granic delegacji ustawowej. W związku z tym, bezspornym pozostaje fakt, iż regulamin utrzymania czystości i porządku nie może wykraczać poza materię przewidzianą w art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przepis ten stanowi bowiem delegację ustawową dla wydania aktu prawa niższej rangi, ściśle określając zakres spraw, które mogą zostać unormowane w uchwale rady gminy. Nie przyznaje on kompetencji organowi stanowiącemu gminy ani do uchwalania aktów prawa miejscowego obejmujących zagadnienia inne niż wymienione w cyt. przepisie, ani też rada nie może formułować pojęć w inny sposób niż czyni to ustawodawca.

Poczynienie powyższych uwag ma istotne znaczenie w przedmiotowej sprawie, ponieważ uchwalony przez Radę Gminy Krzęcin Regulamin w części nie spełnia wszystkich omówionych wyżej wymogów.

W § 4 ust. 6 uchwały Nr XXV/186/2017 Rada postanowiła, że „odpady medyczne lub weterynaryjne, powstające w związku z prowadzoną na terenie danej nieruchomości działalnością w zakresie usług medycznych lub weterynaryjnych, muszą być umieszczane w oddzielnych pojemnikach, hermetycznie zamkniętych oraz oznakowanych w sposób jednoznacznie określający ich zawartość, niedostępnych dla osób niepowołanych. Szczegółowe zasady postępowania z tymi odpadami określają odrębne przepisy”.

Przy dokonywaniu oceny zgodności z prawem ww. regulacji podkreślenia wymaga, że regulamin utrzymania czystości i porządku winien określać m.in. szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujące prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania lub przyjmowania przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub zapewnienie przyjmowania w inny sposób co najmniej takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, a także odpadów komunalnych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 4a. A zatem, wynika z powyższego, że rada gminy posiada kompetencję do formułowania zasad i obowiązków właścicieli nieruchomości, które odnoszą się do odpadów komunalnych.

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku nie precyzuje, co należy rozumieć pod pojęciem „odpadów komunalnych”, stąd uzasadnione jest sięgnięcie do definicji tego pojęcia, zamieszczonej w ustawie o odpadach³⁾. W myśl art. 3 ust. 1 pkt 7 tego aktu są to *odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszane z odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości*. Odpady medyczne i weterynaryjne stanowią natomiast odrębną kategorię odpadów i są nimi – zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 8 i pkt 11 ustawy o odpadach - odpowiednio odpady powstające w związku z udzie-

²⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze późn. zm.).

³⁾ Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2016 r., poz. 1987 z późn. zm.).

laniem świadczeń zdrowotnych oraz prowadzeniem badań i doświadczeń naukowych w zakresie medycyny (odpady medyczne) oraz odpady powstające w związku z badaniem, leczeniem zwierząt lub świadczeniem usług weterynaryjnych, a także w związku z prowadzeniem badań naukowych i doświadczeń na zwierzętach (odpady weterynaryjne). Nie należy wobec tego do właściwości rady gminy regulowanie zagadnień związanych z gospodarowaniem odpadami niebędącymi odpadami komunalnymi – w tym przypadku – odpadami medycznymi i weterynaryjnymi, co ważne również, kwestie te zostały unormowane w ustawie o odpadach.

Za wadliwy uznać także należy przepis § 4 ust. 8 uchwały Nr XXV/186/2017, który stanowi, że „zabrania się użytkownikom nieruchomości wylewania nieczystości ciekłych zarówno na teren własnej nieruchomości jak i na pobliskie tereny, w tym również użytku publicznego, a także ich wprowadzania do gruntu, rowów, rzek, zbiorników wodnych i kanalizacji deszczowej oraz wykorzystywania ich w rolnictwie, o ile przepisy prawa nie stanowią inaczej”. Zauważyć bowiem trzeba, że kwestie wprowadzania ścieków (rozumianych jako wody zużyte, w szczególności na cele bytowe lub gospodarcze) do gruntu zostały szczegółowo unormowane w ustawie Prawo ochrony środowiska⁴). Z kolei, w ustawie Prawo wodne⁵) w art. 39 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 sformułowano zakaz wprowadzania ścieków do wód oraz do ziemi – jego powtarzanie więc w akcie prawa miejscowego jest zbędne i nieuprawnione.

Mając na względzie powyższe, wobec przedstawionej w niniejszym rozstrzygnięciu argumentacji, postanowienia zawarte w § 4 ust. 6 i 8 uchwały Nr XXV/186/2017 Rady Gminy Krzęcin z dnia 28 września 2017 r. w sprawie przyjęcia *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Krzęcin* uznać należy za istotnie naruszające przepisy prawa, w szczególności art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, stąd też, stwierdzenie ich nieważności jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

wz. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Marek Subocz
WICEWOJEWODA

⁴) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r., poz. 519 z późn. zm.).

⁵) Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r., poz. 1566).